

VAS ÉS FEMMUNKÁS

Foala oficială a Uniunii Muncitorilor în Fer, Metal și Chimică din România || A româniilor vas, fém és vegyipari munkások országos szövetségének hivatalos közlönye

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Adm. nistrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 1

SZOLIDARITÁS

Üléseken, megbeszéléseken és gyűléseken folyton találkozunk a „szolidaritás” hangoztatásával. A munkafeltételek és munkabérek megjavításáért folyó küzdelemben a munkások állandóan egyesülésre és szolidaritásra vannak utalva. Ugy a multbeli szakszervezetek, mint a jelen szakmai szervezetek alapja a tagok közös gondolatára és közös céljára van felépítve. A népek közötti együttérzés és szolidaritás éppen olyan fontos, mint az egyének között. A népek sem élhetnek elszigetelten, a szolidaritás eszméjétől mentesen, minthogy az egyének sem biztosíthatják létfeltételüket, ha nincs meg közöttük a szolidaris kapcsolata. A technika világában a legcsodálatosabb technikai vívmányok a szolidaritás eszméjével vannak kapcsolatban. Rendezett, fegyelmezett és számtanilag, mértanilag pontosan kiszámított szolidaritás ez.

Csak rendezett és fegyelmezett szolidaritás hozhat gyümölcsöt. Ebből a szempontból azt tapasztaljuk, hogy a szolidaris munkás egyúttal öntudatos munkás is, aki az általános érdekeket alá tudja rendelni a közvetlen pillanatnyi egyéni érdekeknek.

A szolidaritás nagy dolog. A szolidaritás eszméje erkölcsi és anyagi áldozatot, öntudatos szellemet és sokszor önmegtagadást kíván a munkástól. A szónak ezt az értelmét mélyebbre át kell hasnuk. Reánk, munkásokra vonatkoztatva, a szolidaritás kell jelentse az egyéni érdekek alárendelését azoknak a közös érdekeknek, amelyek a munkások általános érdekeire hatnak. Mint egyén, sokszor tévedésbe esik a munkás, arra gondolván, hogy a tömeg szolidaritásától eltérve, akár a műhelyben, akár a szakmai szervezetben könnyebb sorsot vívhat ki a maga és családja részére. Bizonyos körülmények között előfordulhat, hogy ezt vagy azt a munkást előnyben részesíti a munkaadó, vagy a gyár igazgatósága, de ezt az előnyben részesülést drágán kell megfizetni és pedig azzal, hogy eltér a tömeg szolidaritásától, amit a munkásnak nevezünk. Egy ilyen munkás előnyben részesülése pillanatnyi és muló. Olyan előny, amely később keservesen megbosszulja magát.

A szolidaritás megbontását a munkaadó rendszerint akkor követeli meg valamelyik munkásától, amikor az üzem munkásainak nagy többsége vagy teljes egésze bérmozgalom előtt áll. A szolidaritás megbontásával a munkaadó rendszerint demoralizálni kívánja a tömeget és arra törekszik, hogy kompromittálja a kitűzött cél megvalósulására irányuló küzdelmet. Nem mindegyik munkaadó követeli meg munkásától lelkiismeretének megbontását.

Ott, ahol a munkásság öntudata és szolidaritása gyökeret vert, tradícióvá vált, nem történnek ilyen irányú kísérletek, mert bármilyen ajánlat határozott visszautasításra talál a munkás részéről.

Vajon vannak az öntudat és szolidaritás szellemével átitatott munkások? Erre a kérdésre azt válaszoljuk, hogy igen; vannak ilyen munkások! Ott vannak azokban a vasas szakmai szervezetekben, amelyek a munkásmozgalom terén 30-40 éves multra tekintenek vissza. Ezek a szakmai szervezetek arra törekedtek és törekednek ma is, hogy tartalmat és értelmet kölcsönözzenek a szervezett munkás életkörülményeinek.

A munkás, bárhol is dolgozzon, emberi megélhetést akar; azt akarja, hogy munkája ellenértékének fejében legalább a létminimuma biztosított legyen. Mivel azonban ez az akarat nem egyezik a kapitalizmus profitérdekeivel, a cél elérése nem könnyű dolog. Maradandó és alapos követeléseket hirtelen szervezkedéssel és szolidaritással kivívni nem lehet. Muló szolidaritással, a munkások legszerencsésebb esetben csak muló eredményeket érhetnek el, amelyek eltűnnek abban a pillanatban, amikor gyengül a munkásság szolidaritása.

A szakmai szervezetben tömörült munkás mélyen be kell hatoljon a szolidaritás eszméjébe. Ez a mélyebbre hatolás azonban szorosan összefügg a nevelés kérdésével. Rövidesen eljön az idő, amikor abban a helyzetben leszünk, hogy szakmai szervezetünk keretében megoldjuk a nevelés kérdését is.

A szakmai szervezetekben tömörült munkásság taghullámozása bizonyítékul szolgál arra, hogy a munkás szolidaris felfogása még nem elég alapozott.

Ha a munkásszolidaritás eszméje nem állana vonatkozásban a kapitalizmus profitjával, akkor a világ egyetlen munkaadója és egyetlen kapitalistája sem nézné ellenszenvvel a munkásszervezkedést. Mivel azonban a szolidaritás eszméje a munkásság anyagi jólétét hivatott elsősorban biztosítani, természetesen, hogy két olyan érdek kerül egymással szembe, amelyeket harmonikusan összeegyeztetni nehéz feladat. Ebből a szempontból tehát öntudatos és szolidaris munkásnak lenni jelenti a teljes embert, azt akinek, munkáskulturája kialakult, gerinces és öntudata tiszta.

Maga az új szakmai szervezetekről szóló törvény buzdítja a munkásságot szervezkedésre, egyesülésre. Amíg a régi szakszervezeti törvény szellemében minden 20 tagból álló csoport alakíthatott szakszervezetet, az új szakmai szervezetekről szóló törvény alapján egy tartományban csak egy szakmai szervezet létezhet, amely magába kell foglalja a szakmába tartozó munkások legalább 10%-át. A törvénynek ez a rendelkezése módot nyújt arra, hogy a gombamódra elszaporodott élettelen alakulatok eltűnjenek és a kedvező talajban kialakuljon a munkásosztály hatalmas egysége és szolidaritása.

Utjaink megnyitottak és csak tőlünk, szolidaritásunk szellemétől függ, hogy a közösség javát szolgáló utakon haladjunk, amely egyben az ország érdekeit is szolgálja.

Mi sem szebb a világon mint a szolidaritás, az egyesülés. Az élet annyi példával szolgál és legjobb irányítónk maga az élet. Vessünk csak egy pillantást a természetbe: minden a szolidaritás és egység jegyében van megrendezve. Vajon a méhek, a hangyák és mennyi más élőlény nem élnek ösztönük alapján a legtökéletesebb együttérzés szellemében? Országhatárainkon belül a népeknek nem kell-e a szolidaritás és együttérzés jegyében élni? Hasonlóképpen a munkások, akiknek közös szakmai, anyagi és társadalmi érdekeik vannak, ugyancsak a szolidaritás és együttérzés gondolatától kell legyenek áthatva.

A szolidaritás eszméjét minden vonatkozásában kell felfognunk, mert ez képezi a működő motor főtengelyét. A szakmai szervezet működése sok irányban terjed ki, tehát a ta-

gok szolidaritása is a működés minden ágazatára kell kiterjedjen.

Bizva saját szervezeti erőnkben és abban a hitben, hogy csak egyesülésben és szolidaritásban válhatunk azzá, ami lenni akarunk, a szolidaritás eszméje meg nem szűnő módon kell fűtse a szervezett munkás lelkét. A szolidaritás útján győznünk kell s csak ez a tény képezheti a munkásosztály jövőjének zálogát.

Az a tény, hogy a munkás beiratkozott a szakmai szervezetbe, azt jelenti, hogy eleget tett az alapszabályok és a törvény előírásainak, azonban a beiratkozástól a tökéletes szolidaritásig még hosszú utat kell megtennie. A szakszervezeti tag által befizetett járulék a szolidaritás eszméjének megerősítését, anyagi alátámasztását célozza. A munkásszolidaritás gyakran ki van téve a megpróbáltatásoknak. A munkabér, létminimum, munkafeltételek, a munkában való megmaradás, mindezek a kérdések szorosan a szolidaritáshoz vannak kapcsolva. Egyetlen munkás se keresse többé boldogulását egyéni utakon.

Az egyéni utakon való járás ideje lejárt. Az a munkás, aki képtelen a szakmai szervezet keretében és ezzel a kollektív gondolat eszmekörében helyet foglalni, az egy elveszett munkás, akit állandóan az elnyelés veszélye fenyeget.

Ne ringassa senki magát hiu ábrándokban. A nyers valósággal — bármennyire fájdalmas is — bátran szembe kell nézzünk azzal, hogy egyszersmindenkorra egyesülünk. A szolidaritás és egyesülés szavai ne legyenek pusztában elhangzott szavak, hanem mint legdrágább kincsünket, vessük az öntudatunk mélyébe, ahonnan ránk, családunkra és az eljövendő munkásnemzedékre fog kisugározni a szebb jövő. A munkásversek és munkásdalok lényege végsősorban a szolidaritásban nyer kifejezést. Mindaz, amit eddig érdekünkben és rólunk írtak és írni fognak, a szolidaritást fejezi ki.

A munkásszolidaritás alapzatára építhet csak a munkásosztály szebb és boldogabb jövőt.

A „Belvedere” dohánygyári vasmunkás-csoport megalakulása

A bucurești „Belvedere” dohánygyári vasmunkások január 24-én tartották meg csoportalakuló közgyűlésüket, amely csoport a bucurești vas- és villamossági munkások szakmai szervezetének kötelékébe tartozik.

A közgyűlést Florea Marin szaktárs nyitotta meg, aki általánosságban rámutatott a dohánygyári vasasok szervezkedésének fontosságára. Rusu szaktárs, a Szövetség titkára, részletes tájékoztatást nyújtott a szakmai szervezetekben tömörült munkásság gazdasági és szociális helyzetéről, majd a dohánygyári munkásság szervezkedésének történetét, valamint a szervezkedés útján elért eredményeket ismertette.

Martin Mihai szaktárs az új alapszabályokat olvasta fel, amelyet a közgyűlés a magyarázatok megadása után, egyhangulag elfogadott.

A közgyűlés egyhangulag kimondta a dohánygyári vasas csoport megalakítását a szakmai szervezet kebelében, amely február 1-től kezdi meg működését.

A kandidáló bizottság javaslatára a vezetőségbe a következő szaktársakat választotta meg a közgyűlés:

Elnök Constantin Matei, alelnök Constantin Enache, titkár Nicolae Negelschi, másodtitkár Martin Mihai, pénztárnok Mann Ioan; vezetőségi tagok: Sullat Constantin, Florea Marinescu; ellenőrök: Balbu Constantin és Serghie Grigorie.

A svédországi vasmunkásszövetség 50 éves fennállása

Az elmúlt század két utolsó évtizedében 7 szakszervezeti szövetség alakult meg Svédországban, melyek közül a vas- és fémmunkások szövetsége a negyedik helyen állt. A szövetség 1888 május 28-án alakult meg 6 csoporttal és 514 taggal. Az 1889-iki jelentésből kiviláglik, hogy egy év leforgása alatt a taglétszám 10.248 tagra emelkedett. A szövetség taglétszáma 20 évi működés után 33.286 tagra, 30 évi működés után 63.013 tagra és 40 évi működés után 89.000 tagra szaporodott fel. Az első kollektív szerződést 1905-ben kötötték meg a gépiparban és 1908-ban létrejött a vasipari munkások első általános kollektív szerződése is.

Az 1920-as év folyamán nagy harcok folytak le, hogy a bevezetett heti 48 órás munkaidőből származó bérvészteség miatt kárpótolják a munkásokat. Ezek a harcok több mint két hónapig tartottak és 44.385 tag vett részt a harcokban.

1925-ben a szövetség két hétig tartó nagy szimpátiakizárásban vett részt, amelyben 25.543 munkás volt érdekelve.

Az utóbbi tíz év alatt a szövetségnek nem volt alkalmá fontosabb munkakonfliktusokat elintézni. Ugy látszik, hogy a felek rájöttek arra, hogy nyílt konfliktusok nélkül is lehet kielégítő eredményeket elérni.

A svéd vasmunkások a társadalmi harcokban súlyos megpróbáltatásoknak voltak kitéve és a gyakori kizárások nagy áldozathozatalt követeltek a munkásságtól. Ezekben a kizárásokban a munkások a szakszervezeteknek — mint a munkásság védtőbánsáinak — megsemmisítésére irányuló törekvést láttak. A társadalmi harcok számos áldozatot követeltek és sokan a szövetség tagjai közül kénytelenek voltak a munkaadói terror és üldözés elől Amerikába kivándorolni. A megnyert és elvesztett harcok eredménye óriási volt. Sikerült majdnem az összes tagokra kiterjedő kollektív szerződéseket kötni.

Jelenleg négy országos kollektív szerződés van érvényben és pedig: a gép- és hajóiparban dolgozó munkások kollektív szerződése, amelyben 90.000 munkás van érdekelve; a vasipari üzemek munkásaié, amelyben 35.000 munkás van érdekelve; a csőgyártásban dolgozó munkásoké, amelyben 5000 munkás érdekelte és az automobiliparban dolgozó munkásoké, amelyben 2000 munkás érdekelte. Ezekkel az országos kollektív szerződésekkel kapcsolatban nagyszámu helyi kollektív szerződések kötöttek a szervezeten vállalatokkal.

Jelenleg 1400 ilyen kollektív szerződés van érvényben.

Az ipari munkások munkabérvívója 1913—1936 között 77%-os órai, 49%-os napi és 47%-os évi átlaggal javult. A gépiparban dolgozó szakmunkások 1936. évi álagos órabére 1328 öre (53 lei) volt, míg a nem szakmunkások álagos órabére 115.9 öre (47 lei) volt. Ezek a bérek később még javultak és 1937 végén még 7½%-os általános munkabéremelésben részesültek a munkások.

A kollektív szerződésekéből származó félreértéseket, valamint más ügyeket a felek közvetlenül maguk között intézik el. Amikor kollektív szerződésbe foglalt olyan ügy kerül viszályba, amit a felek maguk között elintézni nem tudnak, az ilyen ügy döntés végett állami döntőbíróshoz kerül és ezek az állami döntőbíróshoz 1 héttel előbb bármely munkabeszüntetésről értesítendőek.

Az érvényben levő kollektív szerződések értelmezéséből és alkalmazásából származó nézeteltéréseket, amelyeket a felek maguk között elintézni nem tudnak, a munkabíróshoz utalják át.

A szövetség 50 éves fennállásának alkalmából a svéd vasmunkásoknak meg van minden okuk arra, hogy a szövetség működésével és eredményeivel elégedettek legyenek. A szövetség jelenlegi taglétszáma 150.000 és 312 helyi csoportban vannak tömörülve. Az 1937 év folyamán segélyek címén a szövetség kifizetett 862.522 svéd koronát. Ugyanez évi szövetségi bevétel 4.735.928 svéd koronát tett ki.

A jubileumi kongresszus megnyitásával egyidejűleg, amelyet július hó utolsó hetében nyitottak meg, speciális kiállítást is rendeztek az elmúlt 50 év szakszervezeti, társadalmi és ipari történelmének visszapillantásáról.

A vasmunkások nagy többsége azt az álláspontot fogadta el, hogy a munkásság erejét kimélni kell. Mindig arra törekedtek a munkások vezetői, hogy a szakszervezetek segítségével béketárgyalások útján legmesszebbmenő eredményeket vívjának ki, azonban ha a kapitalisták támadó szándékkal léptek fel és ha a munkások harcba kényszerültek, akkor a legnagyobb ellenállásról, szolidaritásról, tettek tanubizonyságot.

Érdekes, hogy gyakorlati szempontból felvetődött a gondolat az egyedüli szakszervezet létesítésére, amely gazdasági, társadalmi és kulturális szempontból egy magasabb életstandardot vívjon ki.

A bucurești „Goldenberg” szeggyár munkásai béremelést kértek

1938 december 17-én a bucurești „Goldenberg” szeg- és drótygyár munkásai 18 pontból álló memorandumot nyújtottak át az igazgatóságnak, amelyben a munkabérek és munkafeltételek megjavítását kérték.

Néhány esetben folytatók a tárgyalások a munkaügyi felügyelőségénél, azonban a munkaadó makacssága és a munkások elleni hártalan gyűlölete lehetetlenné tette, hogy a munkáskiküldötték részéről tett legkedvezőbb ajánlat is alkalmassá váljon a békés megegyezésre.

Goldenberg ur már közvetlenül a konfliktus kitörésének pillanatában más eszközöket vett igénybe, ahelyett hogy a békés kibontakozás lehetőségét kereste volna. Fenyegetések és ígéreték árán akarta megbontani a munkásszolidaritást, de nem sikerült. Előre megrendelte a sztrájkőröket arra az esetre, ha a munkások munkabeszüntetését határoznának el utolsó eszközként. Galafról és Bráiláról hozott új munkásokat, de az új munkások, látván hogy miről van szó, megtagadták a munkafelvételt; inkább otthagyták irataikat és hazamentek. Ez a módszer sem volt tehát hatásos a gyár részéről.

Az utolsó tárgyalások január 20-án folytak a munkaügyi felügyelőségénél, amikor a munkáskiküldötték új javaslatot tettek abban a reményben, hogy ezeknek alapján sikerül majd a megegyezést létrehozni. A javaslatot Rusu

szaktárs, szövetségi titkár, a következőkben foglalta össze:

1. A konfliktusban érdekelt munkások munkabéreinek 15% kal való felemelése.
2. Havi 400 lei lakbérpótlék a nő és 200 lei a nőtlen munkások részére.
3. Munkaidő napi 8 óra.
4. A túlórák 50%-os pótlékkal díjazandók.
5. Fizetéses szabadságok folyósítandók a törvény előírásai alapján.
6. Amikor a gyár gépiavitások miatt szünetel, a munkások fizetésük 25%-át kapják.
7. Jelen konfliktus miatt egyetlen munkás sem bocsájtható el.

A munkások követeléseivel szemben a munkaadó fenntartotta az előző tárgyalások alkalmával tett javaslatát, hogy 5%-os béremelést ad meg a munkásoknak és 10%-ot a rendező munkásoknak (aranjatori).

A munkaügyi felügyelő, minden törekvése dacára, kénytelen volt a meg nem egyezésről szóló jegyzőkönyvet felvenni.

A jegyzőkönyvet január 20-án vették fel és január 23-án, hétfőn, a munkások beszüntették a munkát. Azóta 42 munkás lelkesen küzd egy nagyobb darab kenyérért.

A Goldenberg-gyár azok közé a gyárak közé tartozik, ahol a munkást érdemtelen rabszolgának tekintik.

A gyár munkássága a legnagyobb nyomorban és szegénységben tengődik. A megindított küzdelem útján veszíteniök nincs mit, legfeljebb a szegénységüket, amelyben hosszú idők óta vergődnek.

„Bragadiru” sörgyár București

A bucurești „Bragadiru”-sörgyár munkásainak megindított bérmozgalma eredménnyel zárult le. A közvetlen tárgyalások folyamán, amit a munkáskiküldötték Mironescu királyi tanácsos ural folytatott, sikerült rendezni a főbb követeléseket és a munkabérek emelését. A munkások béremelést, lakbérpótlék-emelést kaptak és követeléseik egyrészt teljesítették. Megegyezés jött létre abban is, hogy a munkakonfliktusból kifolyólag senki el nem bocsájtható.

Az alantasok bosszúvágya

Az 1938 november 21-én létrejött megegyezés után az elnök ur külföldre utazott s ezt a körülményt kihasználva, az alantas igazgatók elrendelték Ivan Constantin és Constantin Cotrescu delegátusok elhelyezését a sörgyárból a szeszgyárba, amely Bucureștiiól 8 km távolságra van. Mivel a nevezett két delegátus — családjára és iskolás gyermekeire való tekintettel — nem vethette magát alá a rendelkezésnek, nem engedték többé őket a gyárba. Az igazgatóságnak ez a rendelkezése igen nagy elkeseredést váltott ki a munkásság körében. Megbüntettek két derék, becsületes munkást 6 és 17 évi szolgálat után csak azért, mert elfogadták azt a megfeszítést, hogy vállalják a munkásérdek védelmét és nem engedték magukat lefizetni Zamfirescu gyári ügyvéd által, aki ezeket ígért a delegátusoknak, ha cserben hagyják a munkások érdekeit.

Két becsületes ember járja a kálváriát nemcsak azáltal, hogy elvesztették állásukat, hanem állandó üldözéseknek, házkutatásoknak és egyéb kellemetlenségeknek a szenvedő alanyai, csupán azért, mert a megvesztegetést elutasították maguktól. Bűnössé akarják őket tenni, de bűnösségük mellett semmi bizonyíték nem szól. Ime a munkásosztály ügyének még két szenvedő mártírja.

„Bragadiru” szeszgyár

A „Bragadiru” szeszgyár munkásai ugyancsak béremelési kérést terjesztettek be a gyár igazgatóságának. Az ügyben már voltak tárgyalások, amelyeket február hó 6-ára napoltak el. A tárgyalások elnapolása azért történt meg, hogy időközben a munkásdelegátusok felvegyék a közvetlen érintkezést Mironescu királyi tanácsos ural, abban a reményben, hogy a személyes kapcsolatok felvétele meghozza a kívánt eredményt. Az üzem igazgatósága megtorlasképpen eddig öt munkást elbocsátott. A konfliktusban 250 munkás van érdekelve.

A nagybányai vasas csoport megalakulása

Január hó 22-én megalakult a nagybányai vas- és villamossági munkások helyicsoportja. Az alakuló gyűlésen nagyszámu vasmunkás vett részt a „Phönix” gyárból, valamint a környékbeli bányákból. A Szamos-tartomány szakmai szervezetének nevében Lenghel titkár szaktárs jelent meg a gyűlésen. A csoport alakulásának formalitásai után az alapszabályok felolvasása következett, amelyeket a gyűlés egyhangulag magáévá tett.

Következett a csoport vezetőségének megválasztása, amelynek tagjai a következők: Elnök Butuza Vasile, alelnök Székely András, titkár Hutira Dezső, pénztárnok Bencze Sándor; vezetőségi tagok: Balj Mihály, Kiss Lajos, Palkovits József; ellenőrzőbizottsági tagok: Tatar Ioan, Török László, Szabó Balázs; póttagok: Kiss János, Kerekes József.

Butuza elnök szaktárs felszólítja a gyűlésen résztvevő tagokat, hogy a legmesszebbmenő támogatást nyújtsák a vezetőségnek abban a tekintetben, hogy a nagybányai vasmunkásság magasabb életnivót küzdjön ki a maga

Több tárgy nem lévén, a közgyűlést az elnök bezárta.

Magas vagy alacsony járulék?

A romániai szakszervezeti mozgalomban már évek óta nyílt kérdés a járulék mérvének megállapítása. Egyesek a magas járulék mellett, mások az alacsony járulék megállapítása mellett foglalnak állást. Azok, akik a magas járulékok és magas segélyezés rendszerének hívei, könnyebben belenyugodtak egy középuti megoldásba, míg a másik irányzat nem. Ahol alkalom kínálkozik, felvetik a kérdést. Ennek a kérdésnek a tulságos feszegetése oda vezetett, hogy egyes szakmai szervezetek (nem vasmunkás szervezetek) tényleg alacsony, heti 4-5 lej-s járulékot vezettek be, hódolva annak a tévhitnek, hogy így a munkások ezrei lépnek be a szakmai szervezetbe. Szomorú csalódás érte azokat a szakmákat, melyek így határoztak. A munkások így sem léptek be, akik pedig régebben tagok voltak, kimaradtak a szervezethez, mert semmi értelmét nem látták a szakszervezeti tagságnak. Az alacsony járulékból nem lehetett segínyt folyósítani, tagok hányában a szakszervezet nem indíthatott bérmozgalmakat, hogy a munkások gazdasági helyzetén javulást eredményezhessen. Így a munkásokat semmiféle érdek nem kötötte a szakszervezethez.

Mi vas- és fémmunkások a középutat tartottuk meg a járulék és segélyezés tekintetében. És minden dicsekedés nélkül állapítjuk meg, hogy több munkásotthonnal, vagyonnal és tekintélyes taglétszámmal rendelkezünk és kulturális szempontból is megfeleltünk feladatainknak. Havonta rendszeresen lapot adunk ki és a Szövetséghez tartozó helyiszervezetek több mint 30.000 kötetből álló könyvtárakkal rendelkeznek. Mindenki, aki szakszervezeti problémákkal foglalkozik, tisztában kell legyen a modern szakszervezeti munkásmozgalom céljával, amelyet tömören összefoglalva a következőkben határozhatunk meg:

1. A szó és nyomtatott betű erejével, szociális, tudományos előadások tartásával és kiadványok rendezésével a munkásságot kiemelni a hétköznapi tunyaságból és közömbösségből. Kulturális és gazdasági igényeit a modern ipari munkás nivójára emelni.

2. Statisztikai adatok segítségével nyilvánítani a szakmai szervezetek újonnan elért eredményeket. St. tisztikai adatokat gyűjteni a munkásság általános, szociális és gazdasági helyzetéről és ezek felhasználásáért összehasonlításokat eszközölni és feltárni a munkásosztály tényleges életmódját és helyzetét.

3. A tagokat szükség esetén és inséges időkben, úgy mint: betegség, munkanélküliség, rokkantság és bérharcok esetén segítyezni.

Mindezeket a kor szellemének megfelelően kell intézményesen megvalósítani.

A régi és komoly szakszervezetek a fenti célok megvalósítását életszükségletnek tartják. A járulék és segélyezés kérdése már nem pillanatnyi és ötletszerűen felvetett kérdés, hanem alapos átgondolásnak és számításnak komoly alapját képezi. Azok, akik a szakszervezeti problémákat hozzáértéssel kezelik, a járulék megállapításánál szem előtt tartják, hogy a megállapított járulék ellenében mit nyújthatnak a tagoknak és mennyire szolgálhatják vele a tagok gazdasági érdekeit. Ha a tagok érdekei kielégülést nyernek, akkor azok természetesnek tartják hogy a bérmozgalmak eredményeinek egy csekély hányadát tagjárulékként a szakszervezet pénztárába fizetik, mert ezzel biztosítják az elért eredményeket és fokozzák a jövőbeni helyzet javulási esélyességét.

Azok, akik minden számítási alap nélkül indítványt tesznek, hogy „a járulék legyen 5 vagy 6 lej és ha majd javulás következik be a bérmozgalmak révén, fel lehet emelni a járulékot”, azok elfelejtik, hogy a bérharc megindításához alapra van szükség. Vesztett csatája van annak a hadseregnek, amely fegyver és puskapor nélkül indul a harcba, azzal a tudattal, hogy majd elveszi az ellenségétől és azzal győzi le. Ugyanez a helyzet a munkásság küzdelménél is. Anyagi felkészültség nélkül eredményt elérni nem lehet.

Ha tisztában akarunk lenni, hogy melyik felfogás a helyes és követésreméltó, még egy-néhány alapvető kérdésre rá kell mutatnunk, mint amelyek fundamentumát képezik a szakmozgalomnak.

Nevelés, oktatás

A szakszervezeteknek kettős céljuk van: közelebbi és távolabbi. A közelebbi cél az, hogy a munkások anyagi és kulturális érdekei védelmet találjanak, viszont a távolabbi cél az, hogy a társadalomnak az útját úgy egyen-gessék, hogy ne legyen szegénység és gazdagság, hanem egyenlő emberek legyenek a társadalomban. E kettős szempontból nem lehet közömbös az, vajjon a szakszervezeti tagok ismerik-e saját helyzetüket vagy sem. A műhelyekbe és gyárakba került munkások tömegei, sajnos, fogyatékos ismeretekkel rendelkeznek. A „mindig így volt és mindig így lesz” jelszó rabjai. Az iskolázatlanság és gondolkodásnélküliség mérgezi az emberek agy-velejét. A szakszervezetekre hárul a feladat, hogy ezekkel megismertesse a reális életet és bebizonyítsa előttük, hogy a termelés, a fogyasztás, a gazdasági és szociális elrendeződés, a műhelyviszony és a dolgozók általános anyagi és kulturális helyzete nem kielégítő.

A munkásnak az az érdeke, hogy munkájának gyümölcsét ő is élvezhesse. Ezt mint egyén nem tudja biztosítani. Csupán akkor számíthat sikerre és szabhat határt a kizsákmányolásnak, ha társulást utján erőre tesz szert. Ezt az erőt a szakszervezet gyűjtheti össze, ahol azonos sorsú munkások tömegei közös célért egyesülnek.

A szaklap és röpirat, a gyűlés és előadások azok az eszközök, amelyekkel a szakszervezet körébe gyűjtött tömegeket a jobb sorsúval való küzdelem hitében megerősíteni lehet.

Statisztika

Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a számok rendszeres nyilvántartása, csoportosítása és közrebocsátása — luxus, felesleges fényűzés. Pedig a számoszlopok a legértékesebb szónoklatok, mert állandóan figyelmeztetik a munkásokat, hová, merre induljanak. Munkabér, munkaidő, termelési mód, szabadságidő, túlóra, munkásnők és ifjúmunkások foglalkoztatásának mértéke stb. stb., a munkások számára anyagi és egészségügyi előnyt jelent, mert igazodásra ad módot. Ha a szakszervezet pontosan ismeri a szakmában foglalkoztatottak gazdasági és anyagi viszonyait és a standard emelkedését vagy süllyedését megállapíthatja, akkor azt is tudja, hol és milyen mértékben kell tevékenykednie.

Bármilyen jelentékeny költségbe kerül a statisztikai adatok nyilvántartása, összegyűjtése és publikálása, a beszédes számok pontos felsorakoztatását elsőrendű munkásérdeknek kell tartani.

Segélyezés

Melyik munkásnak van bebiztosított kenyere? Gazdasági válság vagy munkáltatói szeszély bármikor kidobhatja az uccára. Munkanélküliség, betegség vagy egyéb baj esetén a munkás borzalmas nélkülözéseknek néz elébe. Tökéje nincs, amiből fedezhetné a legszükségesebb kiadásokat, senki sem gondoskodik róla, hogy éhen ne pusztuljon. A gazdasági válság időnként pontosan megjelenik és rettenetes pusztítást okoz. Tökészegény vállalatok elpusztulnak, kereskedők csődbe mennek. De a legnagyobb csapásnak a munkások vannak kitéve, mert őket sújtja legjobban a gazdasági válság átka. A munkás élete sivár, amikor legszerencsésebbek a körülményei és munkaalkalomhoz jut, de kétségbeeső a helyzete, ha a gyárból vagy a műhelyből távozni kénytelen. Házbér és élelmezési gond gyötri. Megtakarított bánikkal nem rendelkezik és ha igen: rövid idő alatt elkölti és azután inség és nyomoruság keresi fel. Csak az a munkás tud a nyomorusággal és inséggel szemben némileg védekezni, akit a szakszervezet munkanélküliség és egyéb szerencsétlenség esetén segélyben részesít. A szakszervezetek évenként erre a célra százezreket és milliókat költenek, de még így is igen kevés az az összeg, ami az egyes munkásnak jut.

Mi a célja a segélyezésnek? A munkást megerősíteni abban a harcban, amelyet a szakszervezet a gazdasági ellenfelekkel szemben folytat. A segélyezésnek nemcsak az a feladata, hogy enyhítse a szükségét, hanem

főleg az, hogy a munkás ne legyen kénytelen bérnyomó szerepre vállalkozni. A fáradtsággal, kitartással és nélkülözéssel megteremtett jobb viszonyokat egyszerre elveszíteljük még akkor is, ha a munkások szakszervezetileg iskoláztattak és fegyelmeztettek, mert ezenkívül a kitartáshoz kenyérre is szükség van. De más szempontból is lényeges szerepe van a segélyezésnek. Ez biztosítja a hűséget és ragaszkodást a szervezet iránt. Csak bele kell pillantani azoknak a szervezeteknek a jelentéseibe, amelyek alacsony járulékot szednek a tagoktól és ennek következtében alig nyújthatnak ellenszolgáltatást: mennyire hullámszik ezeknél a taglétszám. Évenként sok százan, sőt sok ezren iratkoznak be, de ezekből igen sokan elmaradnak, mert nincs mit veszíteniük; legfeljebb újból beiratkoznak. Ezzel szemben azokban a szakszervezetekben, amelyekben a segélyezésnek komoly szerepe van, a taghullámszásnak ez a mértéke sokkal kisebb. Az olcsó szakszervezet nem sokat ér, mert nem tudja a tagok igényeit kielégíteni, még kevésbé képtelen azt fejleszteni.

Bérmozgalmak

A szakszervezet mindenkor arra törekszik, hogy a béremeléseket és a munkaviszonyok javulását békés megegyezéssel érje el. A szóharc segítségével akarja a gazdasági ellenfelet meggyőzni arról, hogy a munkások kívánságai elől a termelés folytonossága és biztonsága szempontjából nem szabad elzárkózni. Azonban a szép szavak nem hatnak az ellenfélre, a legtöbb esetben és csak akkor enged, ha a munkások mögött imponáló anyagi és számbeli erő áll.

A kapitalisták kemény szívét és számítógéjét nem befolyásolja a munkások nélkülözése, csak ha a profit jut veszélybe, akkor hajlandók engedékenységre. A munkásoknak számolniuk kell azzal, hogy amit a kapitalista tanácskozások alapján megtagad tőle, azt kénytelen üzembeszűntetés következtében megadni. A tapasztalat tanított meg bennünket erre a megállapításra.

Mindebből az következik, hogy pénz, sok pénz kell, ha azt akarjuk, hogy a szakszervezeti tagok kulturális és gazdasági helyzetében változás következzen be. Meg kell értsék a munkások, hogy a szakszervezetek pénztárába fizetett járulék a legjobb befektetés, mert ennek segítségével emelhetik úgy a saját életfeltételeiket mint a társaikét és egyengethetik egy jobb jövő útját.

A segesvári vasas csoport megalakulása

A segesvári vasas csoport január hó 22-én tartotta meg alakuló közgyűlését, mint amely a Maros-tartomány vas- és villamossági szervezetének kebelébe tartozik.

A közgyűlést Kiss Lajos szaktárs nyitotta meg, rámutatva a munkások szervezkedésének rendkívüli nagy fontosságára.

Serbu Grigorie szaktárs, szövetségünk kerületi titkára, a szakmai szervezetekről szóló törvény rendelkezéseit ismertette.

Sterz János szaktárs, a szakmai szervezet kiküldöttje, a munkásság gazdasági és kulturális kérdéseivel foglalkozik és szervezkedésre szólítja fel a munkásokat.

Az előadók beszédeinek elhangzása után a közgyűlés kimondta a vasas csoport megalakítását, amely a Maros-tartomány vas- és villamossági munkások szakmai szervezetéhez csatlakozik.

Következett az új vezetőség megválasztása, amelynek tagjai a következő szaktársak lettek: Elnök Kiss Lajos, alelnök Cios József, jegyző Negrea Radu, pénztárnok Negrea Vințențiu, ellenőrök Săvuț Ștefan és Hatos Károly.

A vezetőség megválasztása és különböző ügyek letárgyalása után az elnök a közgyűlést bezárta.

Sikert kívánunk az új csoportnak megkezdett munkájához.

A Confederația Generală a Muncii elköltözött. A Confederația Generală a Muncii más helyiségbe költözött. Az új cím: București VI., Str. Vințențiu Babeș No. 7.

Egyesültek a csehországi vasmunkás szövetségek

Hosszas tárgyalások után, 1938 december 18-án a csehországi vasmunkás szövetségek kimondták az egyesülést egyetlen központi szervezetben. Az egyesített szövetség 135.000 taggal rendelkezik. Eszerint a csehországi vasmunkás szövetség az ország legerősebb munkásszervezete. Az új szövetség címe: „a csehszlovák köztársaság vasmunkás szövetsége”.

Az 1938. december havi kongresszuson egyhangú határozatot fogadott el a kongresszus, amelynek alapján a csehszlovák vasmunkásság törekedni fog a legmesszebbmenőleg közreműködni a csehszlovák köztársaság fejlődéséért és felvirágoztatásáért. A vasmunkásság őszintén kíván közreműködni az összes progresszív társadalmi osztályokkal és mindazokkal, akik megértést tanúsítanak a munkásság ügye iránt. Ebben az ügyben — hangzik a határozati javaslat — szükséges, hogy mindazok a nézeteltérések, amelyek automatikusan oszálharkozhoz vezetnek, kiküszöböltessenek megfelelő és igazságos gazdasági egyensúly megteremtésével. Csak a szabad gazdasági szervezés vezetheti a nemzetet az összes tényezők által is megkívánt jobbléthez. A cseh vasmunkásszövetség ebben az irányban fogja működését kifejteni a közjóért és különösen a vasmunkások általános érdekeiért.

A szövetség a tervgazdaság mellett foglalt állást, fenntartva pillanatnyilag a szabad kezdeményezést, amely azonban állandóan közellenőrzésnek legyen alávetve. Pénzügyi szempontból a szövetség szélesebb medrű pénzügyi politikát kíván, amelyen keresztül olcsó hitelekkel támogatni lehessen az ipart. Ami a külkereskedelmet illeti, a szövetségnek az

az álláspontja, hogy az összes államokkal való szabadkereskedelem politikája a legmegfelelőbb út; elsősorban a legtöbb kedvezményt biztosító államokkal, valamint a szomszédos országokkal.

A vasmunkásság helyet követel magának az öt megillető összes állami intézmények és szervek vezetésében, amelyeknek hivatása ellenőrizni a gazdasági fejlődés menetét.

A szövetség az ipar és mezőgazdaság között igazságos egyensúly-helyreállítást követel, ami pedig a munkabérek és munkafeltételek illeti, szükséges a kollektív munkaszerződések kötelezettségét kiterjeszteni.

A társadalompolitikát illetően, elsősorban az a törekvés kell érvényesülnön, hogy az összes munkaerők részére munkaalkalmak biztosíthatassanak. A munkanélküliek, rokkantak és öregek védelmét szélesebb körben kell kiterjeszteni az errevonatkozó törvénykezés kiegészítésével és kiterjesztésével.

Röviden ezek volnának az egyesült szövetségek elvi követelése, amelyek kellően bizonyítják az új szervezet szellemét.

Az új szövetség alapszabályait a csehszlovák belügyminiszter jóváhagyta, úgyhogy ez év január 1-től a szövetség megkezdhetette gyakorlati működését.

A csehszlovák vasmunkásság szoros együttműködésben folytatja küzdelmét a nagy eszme megvalósításáért: az összes üzemek vasmunkásainak egységéért, a nemtörődömség kiküszöböléséért és a sziklaszilárd vasas szervezet megteremtéséért, amelyet a mai idők megkövetelnek.

rescu, Grigore Florescu, Blaga Ioan, Traian Landman, M hail Iliescu, Dumitru Dinulescu, I. Márgárit, Ștefan Florea, Veliscu Constantin, Ioan Gioană, Aurel Gheorghe, Costică Drăghici, Dumitru M. Constantin. Póttagok: Bisericiariu Constantin, N. Mitroi, Ion N. Goană, Vagner Francisc, Pavel Nistor. Ellenőrző bizottság: Cioancă Gheorghe, Constantin Ionescu Pică könyvtel. Póttagok: Pluteanu Constantin, Pasovsky Ioan, Pantele Constantin.

A vezetőség alakuló ülésén meg lettek választva: elnök Ioan Dumitrescu; alelnökök Constantin Drăghici, Gheorghe Bouleanu; titkárok Marin Florescu, Traian Landman; pénztárnokok Mihail Iliescu, Márgárit Ioan.

A közgyűlés az elnök javaslatára üdvözlő táviratot küldött Ófelségének, valamint Ralea munkaügyi miniszternek.

A napirendi pontok kimerítése után az elnök a közgyűlést bezárta.

Az ujonnan megalakult vasas szakmai szervezetnek szerencsét és sikert kívánunk a szövetség nevében.

A câmpinai vasmunkások nagygyűlése

Câmpina a munkásmozgalom szempontjából nem sokat jelentett a múltban.

A politikai szervezetek versenyeztek a munkásszavazatokért. Harcok folytak, akciók indultak, intrikák keletkeztek csak azért, hogy valamelyik párt uralhassa a munkástömegeket. Nem csoda, ha a munkásság nem juthatott nyitl utra az összevisszaságok utvesztőjébe. Az idők azonban megtisztították a légtér. A munkások szervezkedési öntudatra ébredtek s ennek eredményeképp Câmpina a Prahova-völgyében a legerősebb vasas helyicsoportot alkotja.

Január 18-án a câmpinai vasmunkások nagygyűlést tartottak a „Népház” helyiségében, amelyen Rusu szövetségi titkár is résztvett.

A helyicsoport elnöke megnyitotta a gyűlést és üdvözlő egyben a gyűlésen megjelent polgármestert. Beszédének végén a munkásokat további kitartásra és szervezkedésre hívta fel. A város polgármestere örömeinek ad kifejezést, hogy a câmpinai munkásság az összetartás és az egység útjára lépett. Igéretet tesz, hogy a munkásság mindig számíthat támogatására. Rusu szaktárs tartalmas beszédben vázolja a munkásság gazdasági helyzetét. Rámutat arra, hogy a Prahova völgyében mindjobban ébred a munkásság szervezkedési gondolatra. Ebben a tekintetben Câmpina munkássága példát mutat. Legfőbb célként a munkásság az egész petróleumiparra kiterjedő kollektív szerződés kötését tervezi, amelyben munkabéreit és munkafeltételeit kívánja biztosítani.

Rusu szaktárs beszédét nagy tetszéssel fogadta a gyűlésen résztvevő vasas tömeg. Ezután az elnök a gyűlést bezárta.

Helyreigazítás. Az 1939. évi vasas zsebnaptárban közlök a Bocșa-Română-i munkásothton fényképét. Sajtóhiba miatt a klisé alatti szövegben Bocșa-Montană szerepel. Helyreigazítjuk ezt a tévedést, hogy ez a klisé a Bocșa-Română-i vasmunkás otthont ábrázolja.

Téglás Gábor

Mély fájdalommal szereztünk tudomást a vulcani-i helyicsoport vesztéséről, mely Téglás Gábor szaktárs halálával kapcsolatban ért bennünket. Téglás szaktárs életének legjobb korában, alig 40 éves korban hunyt el január 13-án a villanytelepnél elszennvedett baleset következtében.

A vulcani-i helyicsoportnál Téglás szaktárs az alelnöki tisztséget töltötte be és mindig rendíthetetlen, meggyőződéses vezetője volt a munkástömegeknek. Ezért a munkásság mindig tisztelettel vette körül, de igazságos szelleméért tisztelték és becsülték őt, az üzem igazgatósága, valamint a lakosság széles rétege is.

Az elhunyt temetése január 15-én ment végbe a vulcani-i munkásság, a környékbeli parasztság, a tisztviselői társadalom és a lakosság nagyszámú részvétele mellett.

A temetésen szövetségünket Gârbovean szaktárs képviselte.

Téglás szaktárs özvegyét és hat árva kiskorú gyermeket hagyott hátra. A vulcani-i munkásság között széleskörű akció indult meg a hátramaradtak anyagi támogatására,

* * *

Köszönetnyilvánítás

Alulírott özvegy Téglás Gáborné, ezuton mondok köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem és gyermekeim apja temetésén szívesek voltak résztvenni és részvételükkel mély fájdalomunkat enyhíteni. Hasonlóképpen köszönetet mondunk azoknak, akik anyagi támogatásukkal enyhítették fájdalomunkat.

özv. Téglás Gáborné.

Új szakmai szervezet. A munkaügyi minisztérium a szakmai szervezetekről szóló törvénnyel kapcsolatban az alábbi döntést hozta:

A nemes fémipari munkások, optikusok, akik az alábbi szakmák valamelyikébe tartoznak, külön szakmai szervezetet képeznek, amely a 19-ik. Ezek a szakmák a következők: óráskok, ékszerészek, vésnökök, optikusok, fogtechnikusok, akiket kivettek a vas- és villamossági munkások szakmai szervezetéből.

Az Olt tartomány vasas szakmai szervezetének megalakulása

Január hó 29-én megalakult Craiován az Olt-tartományi vas- és villamossági munkások szakmai szervezete. Az alakuló gyűlést a munkakamara helyiségében tartották meg, amelyen Craiova és vidékének nagyszámú vasmunkássága vett részt. A gyűlésen résztvett a munkakamara elnöke, valamint a Társadalombiztosító igazgatója is. Szövetségünk nevében Rusu szövetségi titkár vett részt.

A közgyűlést Ioan Dumitrescu szaktárs nyitotta meg, aki a vasmunkásság nevében üdvözlöi a vendégeket; a munkakamara elnökét, a Társadalombiztosító igazgatóját és Rusu szaktársat, mint a Szövetség képviselőjét, aki elsöizben ismerkedett meg az Olt-tartomány vasmunkásaival. Az elnök ismertette aztán a gyűlés összehívásának célját: megalakítani a vas- és villamossági munkások szakmai szervezetét.

A munkakamara elnöke, valamint a Társadalombiztosító igazgatója üdvözlöbeszédet tartottak és intézményeik nevében legmesszebbmenő támogatásukról biztosították a vasmunkásokat. Örömlüknek adnak kifejezést, hogy a vasmunkások a szakmai szervezet kebelében új utakat találnak a kulturális és társadalmi élet magasabb színvonalához.

Rusu szaktárs, szövetségi titkár, behatóan vázolta a romániai szakszervezeti mozgalom fejlődését és irányát.

A szakmai szervezetekről szóló törvény keretében a munkásság fontos tényezőt képez az ország gazdasági és társadalmi életében, tehát hogy betölthesse hivatását és feladatát, országos viszonylatban erős alapokon kell szervezkednie.

A craiovai vasmunkásokat büszkeséggel kell eltöltse az a tudat, hogy a mai naptól kezdve alkalmuk van a szövetség szárnyai alatt fejlödni és erősödni, mert tudni kell, hogy ez a szövetség képezi az ország leghatalmasabb szakmai szervezetét. Az előadó azután egységre és összetartásra hívja fel a szaktársakat a megalakítandó szakmai szervezet kebelében.

Florescu szaktárs az alapszabályokat olvasta fel, amelyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Következett a vezetőség megválasztása a következők szerint:

Ioan Dumitrescu, Gh. Bouleanu, Marin Flo-

Halottaink

Sajnálattal közöljük alant az utóbbi hónapokban elhalt szaktársaink neveit, kiknek hozzátartozói a következő segélyekben részesültek:

Név	Hely	Lei
Imling István	Reșița	2000.—
Grenzner Antal	"	4000.—
Muntean János	"	3000.—
Siegel Alajos	"	5000.—
Hubert János	"	5000.—
Brisch Miklós	"	3000.—
Drescher Ferenc	"	5000.—
Meier Péter	"	4000.—
Potocean János	"	3000.—
Hohn János	"	3000.—
Martin Antal	"	4000.—
Balaci Rusalin	"	4000.—
Schramek János	"	5000.—
Brodnyánszky Béla	"	5000.—
Nica János	"	3000.—
Abrahám István	"	4000.—
Stupák Ernő	"	5000.—
Oltean Jánosné	Cluj	2000.—
Busuioc J. Busuioc	Zárnești	3000.—
Lendeczky János	Vulcan	3000.—
Szuszka Ágoston	Petroșeni	3000.—
Mareș Miklós	Nádrag	5000.—
Popescu János	"	3000.—
Boieț Györgyné	Hunedoara	800.—
Hurdu Sándor	"	1200.—
Özv. Mrázek Józsefné	"	1200.—
Sabău Viktória	"	800.—
Voina Gáspár	"	2000.—
Dăvâncă Abrahám	"	1200.—

Az elhalt szaktársak emlékét kegyelettel őrzí meg a szervezett vasmunkásság összessége.